

TILLAGA

UM TÍMABUNDNA LÆKKUN LAUNA BÆJARFULLTRÚA OG AÐHALDI OG STEFNUMÖRKUN Í FJÁRMÁLUM 2027 OG 2028

Tillaga að afgreiðslu:

Bæjarstjórn Sveitarfélagsins Stykkishólms samþykkir eftirfarandi:

1. Lækkun launa bæjarfulltrúa og bæjarstjóra

- a. Laun bæjarfulltrúa vegna starfa í bæjarstjórn og bæjarráði lækki um 50% frá 1. janúar til 31. desember 2027. Lækkun greiðslna vegna hlutverks forseta bæjarstjórnar lækki þó umfram aðra og lækki um 80%. Lækkunin taki til fastra mánaðargreiðslna og fundargreiðslna miðað við þær greiðslur sem annars hefðu gilt. Hvert hlutverk reiknist sérstaklega og sömu viðmið gildi um varamenn þegar þeir taka sæti.
- b. Forseta bæjarstjórnar verði falið að undirbúa og ganga frá skriflegu samkomulag við bæjarstjóra um launalækkun á sama tímabili. Lækkunin nemi í krónum meðaltalslækkunar (brúttó) til bæjarfulltrúa í bæjarstjórn.

2. Eftirfarandi markmið og tillögur um aukið aðhald og afkomubata 2027-2028

- a. Stefnt verði að varanlegum árlegum afkomubata í A-hluta að fjárhæð 80–100 millj. kr., sem komi að fullu fram árið 2028. Megináhersla verði á lækkun rekstrarkostnaðar, einkum með endurskoðun mönnunar/stöðugilda og skipulagi þjónustu (þjónustustig).
- b. Við stefnumörkun og ákvörðunartöku verði miðað við að engin ný lán verði tekin árin 2027 og 2028. Fjárfestingar miðist við svigrúm rekstrar eftir afborganir, aðrar skuldbindingar og nauðsynlegt lausafé. Sala eigna, þar sem við á, geti aukið þetta svigrúm, ef þurfa þykir.
- c. Unnið verði áfram með fyrirliggjandi tillögur og aðrar mögulegar aðgerðar við fjárhagsáætlanir 2027 og 2028 sem styðji framangreind markmið í lið 2
 - i. Lagt er upp með að horfa til tillagna og hugmynda að stefnumörkun og áherslum í fjárhagsáætlun 2027 sem bæjarstjóri hefur tekið saman.
 - ii. Bæjarráði verði falið að halda áfram greiningu, vinnu við frekari tillögugerð og kostnaðarmati aðhaldsaðgerða með bæjarstjóra og forstöðumönnum.

Greinargerð með tillögu:

Með tillögunni er lagt til að bæjarfulltrúar leggi sitt af mörkum til þeirra aðhaldsaðgerða sem unnið er að í rekstri sveitarfélagsins. Þegar kallað er eftir endurskoðun útgjalda og skipulags hjá stofnunum sveitarfélagsins er eðlilegt að kjörnir fulltrúar taki jafnframt til skoðunar eigin laun. Tímabundin lækkun þeirra er þannig framlag bæjarfulltrúa til sameiginlegs verkefnis um að styrkja fjárhag sveitarfélagsins. Jafnframt er gert ráð fyrir samkomulagi við bæjarstjóra um launalækkun sem nemi í krónum meðaltalslækkun greiðslna til bæjarstjórnarfulltrúa. Forseti hefur borið slíka aðgerð upp við bæjarstjóra sem hefur lýst yfir vilja til að taka sambærilegan þátt í framangreindum aðgerðum með kjörnum fulltrúum þrátt fyrir að vera ekki kjörinn fulltrúi sjálfur.

Tillagan tengist samantekt bæjarstjóra um aðhaldsaðgerðir og tækifæri til hagræðingar, sem unnin var í kjölfar funda bæjarráðs með forstöðumönnum stofnana og frekari vinnu í framhaldinu, meðal annars í bæjarráði.

Markmiðið er að ná varanlegum afkomubata í A-hluta sveitarfélagsins sem nemi 80–100 millj. kr. á ársgrundvelli á næstu tveimur árum og komi að fullu fram í rekstri ársins 2028. Til þess þarf að greina enn frekar allar raunhæfar leiðir til hagræðingar, til viðbótar við þær fjölmörgu aðhaldsaðgerðir sem þegar hafa verið framkvæmdar.

Aðhald síðustu ára endurspeglast meðal annars í fækkun stöðugilda hjá stofnunum utan fræðslustofnana. Samkvæmt yfirliti yfir stöðugildi síðustu ára, sem liggur fyrir og hefur verið kynnt bæjarfulltrúum, hefur stöðugildum fækkað í öðrum stofnunum en fræðslustofnunum, t.d. íþróttamiðstöð, bæjarskrifstofu, Höfðaborg, þjónustumiðstöð og Amtsbókasafni, ásamt öðrum tilfærslum sem leitt hafa af sér aðhald í mannhaldi. Ber sérstaklega að taka fram að framangreint aðhald sem farið hefur sannarlega átt sér stað á síðustu árum eru ekki talin með í framangreindum aðgerðum við gerð fjárhagsáætlana 2027 og 2028 heldur snýr fyrirbyggjandi tillaga að viðbótaraðgerðum.

Megináhersla í stefnumörkun í aðhaldi sveitarfélagsins verði á að draga úr rekstrarkostnaði A-hluta og létta á þeim þætti í rekstri sveitarfélagsins sérstaklega. Þar vega laun og launatengd einna þyngst og því þarf sérstaklega að yfirfara mönnun/stöðugildi, verkaskiptingu, möguleika á sjálfvirknivæðingu og skipulagi á þjónustu. Jafnframt verði aðrir útgjaldaliðir, t.d. innkaup og samningar, teknir til frekari skoðunar. Aðgerðir þurfa eðli málsins samkvæmt að byggjast á faglegu og yfirveguðu mati á fjárhagslegum ávinningi og áhrifum á þjónustu, sem tæki mið af lögbundnum skyldum sveitarfélagsins.

Samhliða framangreindum þáttum verði lögð áhersla á aðhald í fjárfestingum þannig að við áætlunargerð árána 2027 og 2028, að minnsta kosti, verði miðað við að sveitarfélagið taki engin ný lán. Staðan verði endurmetin haustið 2028. Umfang og tímasetning fjárfestinga ráðist af því svigrúmi sem reksturinn skapar, að teknu tilliti til afborgana lána, annarra skuldbindinga og lausafjárstöðu. Þetta kallar á auðvitað á yfirvegaða forgangsröðun framkvæmda og mat á því hvaða verkefnum megi fresta eða skipta í áfanga o.s.frv.

Sala eigna verði einnig skoðuð þar sem hún er kemur til greina og samrýmist framtíðarþörfum sveitarfélagsins. Hún getur styrkt lausafjárstöðu, bætt veltufjárhlutfall og dregið úr lántökuþörf, auk þess að skapa aukið svigrúm til fjárfestinga. Hafa ber þó í huga að eignasala er einskiptisaðgerð og kemur ekki í stað varanlegrar lækkunar rekstrarkostnaðar eins og framangreind tillaga og greinargerð gengur út frá. Sama gildir um frestun fjárfestinga og tímabundna launalækkun sem fellur úr gildi við árslok 2027.

Þær aðrar tillögur sem liggja fyrir og til grundvallar fjárhagsáætlunum 2027 og 2028 munu og eiga að styðja við þessi markmið. Í áframhaldandi vinnu verði hver aðgerð metin með tilliti til „sparnaðar“, hvenær aðgerðin á að taka gildi og þeirra áhrifa sem hún hefur á þjónustu (þjónustustig). Þannig verði tryggt að ákvarðanir bæjarstjórnar stuðli að varanlegum rekstrarbata og að fjárfestingar rúmist innan fjárhagslegrar getu sveitarfélagsins. Aðgerðirnar munu jafnframt tryggja, ef markmið nást, að sveitarfélagið mun standast kröfur fjárhagslegra viðmiðana sem stendur til að lögfesta.

27. október 2026

Björn Ásgeir Sumarliðason,
forseti bæjarstjórnar Stykkishólms